

Høringsvar Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap og humaniora

Folkehelseinstituttet, 26. november 2020.

- Det er positivt med revisjon og den nye strukturen med delene A-E er god.
- Det virker fornuftig å skille etikk og juss, og man kan gjerne ha juss i eget appendiks. Det hadde imidlertid vært fint om det ble sagt noe mer om hva dette appendikset skulle inneholde og hvordan det skal bli til. Aller helst burde dette vært distribuert sammen med høringen.
- I **Del A3** om medforfatterskap er det positivt at man knytter seg tett til Vancouver guidelines, men det må komme tydeligere frem at en forsker som oppfyller første kriterium har krav på å bli invitert med på utarbeidelse av manuskript. Slik dette er gjengitt, kan Vancouver-kriteriene benyttes som begrunnelse for eksklusjon av personer som eksempelvis har vært sentrale for studiedesign mv. I tillegg kan det av kommentarene se ut til at NESH ønsker å opprettholde et krav om at man skal ha skrevet deler av manuskriptet, mens man innenfor medisin og helsefag bare har et krav om 'critical review' av utkast.
- **Del A 10.** Det er positivt at asymmetrien i forholdet mellom veileder og student er diskutert.
- I **Del A** savnes det en omtale av punkt 11 i Singapore Statement om forskeres handlingsplikt i forhold til «irresponsible research practices».
- **Del B16.** Det er fint at det tydeliggjøres at man noen ganger kan innhente informasjon fra barn uten samtykke fra foreldre, for eksempel når man skal studere vold i familien. Dette i lys av at det har vært vanskelig å forske på dette når man har krevd samtykke fra foreldre.
- I **Del B20** sies det at pseudonymiserte opplysninger juridisk sett kan gjenbrukes til vitenskapelige forskningsformål. Det er slik vi tolker det feil, og bør strykes.
- I **Del B21** om meldeplikt er kursivteksten svært omtrentlig (*når deltakerne er en fare for seg selv eller andre*), og veiledningen er for begrenset. Dette er et svært alvorlig tema, hvor feil anvendelse av meldeplikten kan få alvorlige konsekvenser. Det gjelder feil i

begge retninger (både å unnlate melding til politi eller barnevern hvis det er riktig, eller uberettiget melding i tilfeller utenfor lovens virkeområde).

- I **Del B22** bør man vurdere å benytte begrepet «følsomme opplysninger» istedenfor «sensitive opplysninger», ettersom sistnevnte har hatt et veldig definert innhold i personvernretten og i liten grad åpner for relativisering eller kontekstuell tolkning.